

วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

ปีงบประมาณ ๒๕๖๕

โรงพยาบาลพะโต๊ะ

คำนำ

ประเทศไทยได้พยายามแก้ปัญหาการทุจริตในระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งบูรณาการทุกภาคส่วนให้เห็นถึงภัยร้ายที่ส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาล อีกทั้งอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เป็นทุจริตทางตรง ไม่ซับซ้อน อาทิ รับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น การทุจริตเชิงนโยบาย การทุจริตข้ามแดน ข้ามชาติ ส่งผลกระทบทางลบในวงกว้าง รัฐบาล มีการผลักดันให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นวาระแห่งชาติ และให้ทุกหน่วยงานได้วิเคราะห์ความเสี่ยงของการทุจริต รูปแบบที่ซับซ้อน คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลจึงได้จัดทำการวิเคราะห์ในหน่วยงาน ในการปฏิบัติงาน ให้เจ้าหน้าที่ ได้หลักคิด ให้สามารถแยกประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมได้อย่างเด็ดขาด เพื่อสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริตในหน่วยงานต่อไป ในเนื้อหาด้านความคิดทางโรงพยาบาลพะโต๊ะได้นำบทความในคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต มาเขียนนำในบทต่าง ๆ ก่อนที่จะวิเคราะห์ความเสี่ยงของหน่วยงาน

คณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลพะโต๊ะ

สารบัญ

คำนำ	๑
บทที่ ๑ การแก้ “ทุจรีต”	๒
บทที่ ๒ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ.	๕
บทที่ ๓ วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๐

บทที่ ๑

การแก้ “ทุจริต” ปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน หน่วยงานเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยน โลกเปลี่ยน

คิดให้ได้ คิดให้ดี คิดให้เป็น

คิดให้ได้

๑. คิดก่อนทำ (ก่อนการทำการทุจริต)
๒. คิดถึงผลเสียผลกระทบต่อประเทศชาติ หน่วยงาน
๓. คิดถึงผู้ได้รับผลกระทบจากการกระทำการทุจริต
๔. คิดถึงผลเสียผลกระทบที่เกิดขึ้นกับตนเอง
๕. คิดถึงคนรอบข้าง(เสื่อมเสียต่อครอบครัวและวงศ์ตระกูล)
๖. คิดอย่างมีสติสัมปชัญญะ

คิดให้ดี

๑. คิดแบบพอเพียง ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนประเทศชาติ
๒. คิดอย่างรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ กฎระเบียบ
๓. คิดตามคุณธรรมว่า “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

คิดให้เป็น

๑. คิดแยกเรื่องประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันอย่างชัดเจน
๒. คิดแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตัวออกจากกัน
๓. คิดที่จะไม่นำประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกัน มาก้าวถ่างกัน
๔. คิดที่จะไม่เอาประโยชน์ส่วนรวมมาเป็นประโยชน์ส่วนตน
๕. คิดที่จะไม่เอาผลประโยชน์ส่วนรวมมาตอบแทนบุญคุณส่วนตน
๖. คิดเป็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน เครือญาติ และพวกพ้อง

การปฏิบัติงานไร้อุจริตมีจิตสำนึก

ฐานสอง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกออกอย่างชัดเจนว่า สิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหน ทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนดีคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ฐานสิบ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไม่หมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหน คือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำส่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนรวม หรือของหน่วยงาน จะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อตนเอง เครือญาติหรือพวกพ้อง กรณีเกิดการขัดกันระหว่างส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดหลักประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

บอกเล่าฐานสิบ

การใช้รถหลวง ส่วนกลางเป็นพาหนะไป-กลับระหว่างบ้านพักกับที่ทำงานได้หรือไม่

การใช้รถราชการส่วนกลางต้อง ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ ไม่ควรใช้ในลักษณะที่เป็น การส่วนตัว

เรื่องหมอขอไปประชุมใช้งบประมาณจากบริษัทฯไปประชุม สัมมนา อบรม ดูงานได้หรือไม่ ผู้อำนวยการไม่ อนุญาต หมอจึงลาพักผ่อนปรนประชุม ซึ่งบริษัทฯมีความสัมพันธ์กับตนเฉพาะที่คลินิกเท่านั้น

เรื่องนี้เป็นเรื่องล่อแหลมที่อาจมีการกระทำการกันด้วยการรู้เท่าไม่ถึงการณ์

คนหลวงใช้ของหลวง นายแพทย์ท่านหนึ่ง ถูกร้องเรียนว่าเปิดสถานพยาบาลส่วนตัว (คลินิก) ได้อาศัยตำแหน่ง หน้าที่ราชการ ในฐานะแพทย์ผู้ตรวจรักษาและส่งให้งานชั้นสูตรของโรงพยาบาลทำการตรวจเลือดและส่งชั้นสูตรของ คนไข้ที่คลินิกส่วนตัว โดยใช้วัสดุอุปกรณ์และนำยาของโรงพยาบาลไปใช้ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น เป็นเงิน ๙๒๔,๖๑๐ บาท

เรื่องนี้ถือว่านายแพทย์กระทำผิดอย่างร้ายแรง ลงโทษปลดออกจากราชการ

เป็นตัวอย่างที่นำมาจากคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขบางส่วนเพื่อนำมาเล่าให้ฟัง เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงของโรงพยาบาลพะโต๊ะ

บทที่ ๒

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

พ.ศ.

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. และนายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา ดำเนินการต่อไป สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การบริหารงานของรัฐจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน รวมทั้งต้องให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงานของรัฐ จึงต้องห้ามการกระทำความผิดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลของผู้มีหน้าที่ดังกล่าวกับประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับประเทศไทยได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ และมาตรการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ให้ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ บทนิยาม

กำหนดนิยาม “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” “หน่วยงานของรัฐ” “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” “กฎ” “คู่มือ” “สัญญา” “โดยทุจริต” “ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” “ปกติประเพณีนิยม” และ “คณะกรรมการ ป.ป.ช.” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมของรัฐและประชาชนเป็นสำคัญ สุจริตและเที่ยงธรรม ไม่กระทำการที่จะก่อให้เกิด

ความไม่เชื่อถือหรือความไม่ไว้วางใจ และไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

กำหนดห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นโดยอาศัยอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เข้ามีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กรณีบุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรส หรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา ๕ วรรคห้า

กำหนดโทษกรณีบุคคลได้รับประโยชน์จากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ คู่สมรสหรือบุตรของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นตามมาตรา ๕ วรรคห้า โดยรู้เห็นเป็นใจด้วยในการกระทำความผิดดังกล่าว (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ ของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่มีผู้มอบให้ในโอกาสที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือตามที่ได้รับมอบหมาย และกำหนดห้ามคู่สมรสและญาติของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญ ของที่ระลึก เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นสิ่งที่อาจได้รับตามกฎหมายหรือกฎ หรือเป็นสิ่งที่ได้รับตามจำนวนที่สมควรตามปกติประเพณีนิยมในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเป็นการรับการให้ในลักษณะให้แก่บุคคลทั่วไป หรือตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ การไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจัยการกระทำความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดระยะเวลาดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำหรับดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้ใดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในกรณีที่มีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือมีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้ใดมีพฤติการณ์ส่อว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๕ หรือมาตรา ๖ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ทำงานในธุรกิจของเอกชน

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ยังไม่ถึงสองปีเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงาน ลูกจ้าง ผู้รับจ้าง หรือดำรงตำแหน่งอื่นในธุรกิจของเอกชนซึ่งเคยอยู่ภายใต้อำนาจหน้าที่ของตนในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี และรับเงินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากธุรกิจของเอกชนดังกล่าวเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่ธุรกิจนั้นปฏิบัติต่อบุคคลอื่น ๆ ในกิจการงานตามปกติ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ การห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการหรือหน่วยงานของรัฐกระทำโดยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐ หรือใช้ความลับดังกล่าวไปโดยทุจริต

กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหรือออกจากราชการหรือหน่วยงานของรัฐกระทำโดยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นล่วงรู้ความลับของทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งตนได้รับหรือรู้ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง หรือใช้ความลับดังกล่าวไปโดยทุจริต เว้นแต่ความนั้นมีได้เป็นความลับอีกต่อไป (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กรณีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าร่างสัญญาของรัฐทำขึ้นโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันของผลประโยชน์

กำหนดกรณีที่สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจร่างสัญญาของรัฐแล้วปรากฏเหตุอันควรเชื่อว่าสัญญาดังกล่าวกระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมซึ่งอาจมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำสัญญาดังกล่าว ให้สำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งความเห็นไปยังหน่วยงานของรัฐซึ่งจะเป็นคู่สัญญาและหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ และให้เสนอร่างสัญญานั้นและแจ้งความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีหรือองค์กรที่มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหน่วยงานนั้น และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ทั้งนี้ ในระหว่างการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีหรือองค์กรดังกล่าว ให้ระงับการทำสัญญาไว้ก่อนจนกว่าคณะรัฐมนตรีหรือองค์กรดังกล่าวจะมีมติหรือสั่งให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ ผลของสัญญาของรัฐที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริตหรือทำขึ้นโดยมีลักษณะเป็นการขัดกันของผลประโยชน์

กำหนดให้สัญญาของรัฐที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการทำหรือให้ความเห็นชอบสัญญานั้นโดยทุจริตหรือมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมให้มีผลเป็นโมฆะ หรือให้ดำเนินการตามสัญญาต่อไป หรือให้มีผลเป็นโมฆะเฉพาะส่วน แล้วแต่กรณี และกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นผู้พิจารณาและมีคำสั่งต่อไป (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าสัญญาใดทำขึ้นโดยทุจริตหรือโดยมีลักษณะเป็นการขัดกันของผลประโยชน์ตามมาตรา ๑๒

กำหนดกรณีที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าสัญญาใดมีลักษณะตามมาตรา ๑๒ ให้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบหรือจัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามมาตรา ๑๒ ต่อไป (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ การยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อระงับสัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน

กำหนดบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลปกครองสูงสุด ในกรณีที่สัญญาที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง เป็นสัญญาสัมปทานของรัฐ หรือสัญญาที่รัฐให้จัดทำบริการสาธารณะหรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภคหรือแสวงประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั้งหมดหรือบางส่วน และกำหนดระยะเวลาไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. รวมทั้งกำหนดเกี่ยวกับการพิจารณาและวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ การยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อระงับโครงการของรัฐ

กำหนดให้นำกระบวนการตามมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับโครงการของรัฐที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเข้าลักษณะตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง และการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีผลทำให้รัฐเสียประโยชน์อย่างร้ายแรงหรือการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นนัยสำคัญในการทำโครงการดังกล่าว โดยในกรณีนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภายในสองปีนับแต่วันเริ่มโครงการ เพื่อสั่งให้ยุติโครงการหรือสั่งให้นำโครงการดังกล่าวกลับไปทบทวนใหม่เพื่อแก้ไขให้รัฐไม่เสียประโยชน์ (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๔ กำหนดให้การพิจารณาและการมีคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม

กำหนดให้การพิจารณาและการมีคำสั่งของศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๕ เป็นไปโดยรวดเร็วและเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๕ การกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแสดงข้อมูลและรายได้จากการดำรงตำแหน่ง การประกอบอาชีพ วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม ดูแล กำกับ ตรวจสอบ หรือดำเนินคดีและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งอื่น ต้องแสดงข้อมูลและรายได้จากการดำรงตำแหน่ง การประกอบอาชีพ วิชาชีพหรือกิจกรรมอื่น ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลและรายได้ดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๖ การจัดให้มีหน่วยงานพิเศษเพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดให้มีหน่วยงานพิเศษขึ้นภายในสำนักงาน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อรับผิดชอบในการกำกับดูแลและการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำข้อกำหนดและคู่มือการปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเอกชน และมีหน้าที่ตอบข้อหารือที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๑๗ กำหนดให้นำพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาใช้บังคับแก่การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๑๙)

๒.๑๘ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ มาตรา ๗ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๗ (ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๑ ร่างมาตรา ๒๒ ร่างมาตรา ๒๓ และร่างมาตรา ๒๔)

๒.๑๙ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อยู่ในอำนาจของศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ (ร่างมาตรา ๒๕)

๒.๒๐ กำหนดกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ต้องได้รับโทษหนักขึ้น (ร่างมาตรา ๒๖)

๒.๒๑ บทเฉพาะกาล

กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕ วรรคสอง (๕) มาใช้บังคับจนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๕ วรรคหก (ร่างมาตรา ๒๗) และกำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙ มาใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒๘)

๒.๒๒ มาตรารักษาการ

กำหนดให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน (ร่างมาตรา ๒๙)

บทที่ ๓

วิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติ ให้หน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment:ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยมีประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มากำหนดเป็นคู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน เพื่อเป็นแนวทางและยึดถือปฏิบัติได้

โรงพยาบาลพะโต๊ะ ได้ดำเนินการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ผ่านกิจกรรมต่างๆดังนี้

๑. การสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังให้บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมไม่กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้มีการประกาศแสดงเจตจำนงสุจริต เสริมสร้างคุณธรรม และความโปร่งใสในการบริหารงานโดยผู้อำนวยการโรงพยาบาล ได้ประกาศเจตจำนงว่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินงานและความโปร่งใส ปราศจากการทุจริต เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและความโปร่งใส ในการบริหารงานของโรงพยาบาลพะโต๊ะ และให้คำมั่นที่จะนำพาบุคลากรในโรงพยาบาล ปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ควบคู่กับการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ และร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และ ประชาชน

๒. กฎระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี โดยที่ในปัจจุบัน กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามนโยบาย ทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าว ซึ่งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานได้ จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง การเงินและบัญชี เข้ารับการอบรมเพื่อลดข้อผิดพลาดจากการปฏิบัติงาน และลดโอกาสที่มีความเียงในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนได้

๓. การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment:ITA) เพื่อให้บุคลากรในโรงพยาบาล ได้เข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินและการยกระดับการทำงาน รวมทั้งเตรียมเอกสารหลักฐานประกอบการประเมินให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมซักซ้อมทำความเข้าใจเรื่องดังกล่าว

๔. การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of interest)

๔.๑ การให้ความรู้ในรู้แบบต่างๆ ดังนี้

- การจัดทำคู่มือ ได้ทำ คู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรและให้หลีกเลี่ยงการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวคิด/ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน และสาระเกี่ยวกับประเภทหรือรูปแบบที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน และกรณีตัวอย่างการทุจริตในรูปแบบต่างๆ

- การจัดการความรู้ (Knowledge management) โดยการนำคู่มือดังกล่าวถ่ายทอดผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในประชุมประจำเดือน ขึ้น Web หน่วยงาน

๔.๒ การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อน จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๕ ระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยมาก และสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดประโยชน์ทับซ้อนของโรงพยาบาลพะโต๊ะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดังนี้

กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดจากความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยร้ายแรง ภาคทัณฑ์

เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)
ผลกระทบของความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง			
ยอมรับได้		ยอมรับไม่ได้	
ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง				
ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	การแสดงผล	มาตรการกำหนด
๔	สูงมาก	๑๕-๒๕		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงมีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	การแสดงผล	มาตรการกำหนด
๓	เสี่ยงสูง	๙-๑๔		จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงและมีมาตรการลด ความเสี่ยงเพื่ออยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔-๘		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	ต่ำ	๑-๓		ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน โรงพยาบาลพะโต๊ะ ปี ๒๕๖๕

การวิเคราะห์ความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิดการทุจริต (๑-๔)	ระดับของผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อน
การจัดซื้อจัดจ้าง	มีการแบ่งซื้อแบ่งจ้างเนื่องจากการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างครั้งเดียวมีความยุ่งยากซื้อจัดจ้างร้านที่เจ้าหน้าที่สนิทสนม	๒	๔	-ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม พ.ร.บ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ปี ๒๕๖๐ โดยเคร่งครัด
การจัดโครงการ/กิจกรรม	ในการจัดซื้อจัดจ้างค่าใช้จ่ายโครงการไม่ทำขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างก่อนดำเนินการ ทำให้มีความเสี่ยงในการดำเนินการตกลงราคาก่อนขออนุมัติซึ่งราคาสูงกว่าความเป็นจริงซื้อก่อนออกใบสำคัญภายหลัง	๓	๔	-ในการจัดซื้อพัสดุแต่ละโครงการให้ จ.น.ท พัสต เป็นผู้จัดซื้อ และตรวจรับพัสดุตามระเบียบเจ้าของโครงการจะต้องดำเนินการขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างก่อนดำเนินการ

ประเด็น ผลประโยชน์ทับ ซ้อน	มีการทับซ้อนอย่างไร	โอกาสเกิด การทุจริต (๑-๔)	ระดับของ ผลกระทบ (๑-๔)	มาตรการป้องกันความ เสี่ยงผลประโยชน์ทับ ซ้อน
สแกนลายนิ้วมือ ไม่ถูกต้องตามที่ ประกาศและ ไม่ ตรงเวลา	การสแกนลายนิ้วมือไม่เป็นไปตาม ประกาศ และสแกนไม่ครบตามที่ กำหนด จัดทำหลักฐานมาเบิก ค่าตอบแทน	๒	๓	-แต่งตั้งคณะกรรมการ ตรวจสอบการสแกน ลายนิ้วมือ -มีสมุดขออนุญาตไป พื้นที่อื่น
การออก ปฏิบัติงานนอก สถานที่ไม่เขียนใน สมุดขออนุญาต หรือมาเขียน ภายหลังออก ปฏิบัติและ เจ้าหน้าที่อื่นได้ เขียนไป ลำดับ ถัดไปแล้ว ซึ่งมา เขียนในภายหลัง ไม่น่าเชื่อถือ	ขอเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางแต่ไม่ได้ เขียนสมุดขออนุญาตไประบุส่วนตัว แอบอ้างว่าไปปฏิบัติราชการ	๓	๓	-ผู้ปฏิบัติต้องทำตาม กฎระเบียบ -เขียนขออนุญาตก่อนทุก ครั้งในการออก ปฏิบัติงานนอกพื้นที่

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ		
		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง
๑	การจัดซื้อจัดจ้างแบ่งซื้อแบ่งจ้างจากร้านที่ตนเองสนิทสนม	๒	๔	๘ ปานกลาง
๒	การจัดซื้อจัดจ้างค่าใช้จ่ายโครงการ	๓	๔	๑๒ เสี่ยงสูง
๓	การไม่สแกนลายนิ้วมือ	๒	๓	๖ ปานกลาง
๔.	การออกปฏิบัติงานนอกสถานที่ไม่ เขียนขออนุญาตในวันนั้นๆ กลับมา เขียนภายหลังและขอเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง เดินทางไปราชการแท้จริงไปส่วนตัว	๓	๓	๙ เสี่ยงสูง

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดลำดับของความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อเป็นการป้องกันหรือลดความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีการตรวจสอบได้ไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ยึดมั่นในคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และตรวจสอบได้ โรงพยาบาลพะโต๊ะ จึงนำผลระดับความเสี่ยงสูง มากำหนดแนวทางในการควบคุมป้องกันและจัดทำวางแผน

๕. การจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๕

โรงพยาบาลพะโต๊ะ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นหน่วยงานของรัฐที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติชอบในหน่วยงานราชการและดำเนินการสร้างจิตสำนึกบุคลากรในสังกัดตั้งเฝ้าระวังการทุจริตทุกรูปแบบอย่างจริงจังโดยมีกระบวนการดำเนินการที่สำคัญเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปี ๒๕๖๕ ดังนี้

๕.๑ ส่งเสริมให้มีการธำรงและสร้างความตระหนักคุณธรรม จริยธรรมและการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้บุคลากรของโรงพยาบาล ให้ทั่วถึงและครอบคลุมทั้งหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรม การประกาศแนวทางการปฏิบัติงาน การมอบนโยบายของผู้บริหารและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๕.๒ การวางแผนและมาตรการการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนได้ รวมทั้งการจัดส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้การปฏิบัติงานถูกต้อง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับระเบียบ ใหม่ๆ

๕.๓ การจัดทำคู่มือการพัฒนาส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ประเด็นความเสี่ยงที่จะนำไปสู่การทุจริต ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีศึกษาการทุจริตในรูปแบบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง มีการวิเคราะห์ปัจจัยการเกิดการทุจริต การเกิดผลกระทบต่อผู้รับบริการและ ประชาชน

๕.๔ การสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ให้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้เกิดความร่วมมือเป็นผู้เฝ้าระวัง การแจ้งเบาะแส และมีสื่อรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจในนโยบายผู้บริหาร ซึ่งเน้นการปล่อยทุจริตเพื่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็งในการช่วยกันป้องกันการทุจริต

๕.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อการบริหารงานที่โปร่งใสของโรงพยาบาลกลุ่มสมัครใจโดยมีหน้าที่ ตรวจสอบ ปราบปราม และปรับปรุง การทุจริต ในองค์กร และหาผลประโยชน์เข้าตนเอง

๕.๖ เจ้าหน้าที่พัสดุทุกแผนกปฏิบัติตามประกาศ เรื่องแนวทางปฏิบัติตามเกณฑ์จริยธรรม การจัดหาและการส่งเสริมการขายและเวชภัณฑ์มิใช่ยา

๕.๗ แจ้งระเบียบการจ่ายค่าตอบแทนให้บุคลากรโรงพยาบาลทราบทุกคน

บรรณานุกรม

คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คัดลอกร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา

รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาลพะใต้ะ